

Sak nr.	Utvalg	Møtedato
04-0003	Utviklingskomité	11.02.04

Forslag til ny lov om skogbruk - høring

Saksopplysninger:

Landbruksdepartementet har sendt ut forslag om en ny Lov om skogbruk til høring. Loven skal erstatte Lov om skogbruk og skogvern av 21. mai 1965.

Høringsdokumentet er tilgjengelig i sin helhet på Landbruksdepartementets nettside:
<http://www.odin.dep.no/ld>

En ny lov om skogbruk ble varslet i St.meld. nr. 17 (1998-99) Verdiskaping og miljømuligheter i skogsektoren (Skogmeldingen). Stortinget behandlet Skogmeldingen våren 1999, og hadde da bl.a. følgende merknad (s. 19-20 i Innst. S. nr. 208 (1998-99)):

”Komitéen har merket seg at Regjeringen legger opp til å starte arbeidet med en ny skogbrukslov, med klare bestemmelser om et bærekraftig skogbruk og en langsiktig ressursforvaltning. Komitéen er enig i at de skogpolitiske utfordringene krever et moderne og funksjonelt juridisk rammeverk. Det er viktig at en ny skogbrukslov blir en næringslov hvor prinsippet om frihet under ansvar opprettholdes. Loven må også gi klare rammer for de miljøhensyn som påhviler skogbruket, og som er en viktig del av den enkelte skogeiers forvalteransvar. Den nye skogbruksloven må også videreføre en skogadministrasjon på kommune- og fylkesnivå med en organisasjon og kompetanse som gjør det mulig å følge opp regelverket og de skogpolitiske mål på en god måte regionalt og lokalt.”

I følgeskrivet til høringsnotatet skriver Landbruksdepartementet:

”- Lovutkastet omfatter forslag om heimlar for forskrifter for m.a. omsyn til miljø og for forynging av skog. Det er ønskeleg at høringsinstansane òg gir sitt syn på aktuelt innhald og detaljeringsgrad i slike forskrifter.”

I høringsnotatet side 11 heter det også bl.a.:

”Skogpolitikken blei lagt om i 2003. ....
Omlegginga av skogpolitikken påverkar særleg de økonomiske ordningane.”

Kontaktutvalget for skogbruk i Sør-Aurdal har behandlet det foreliggende utkast til ny Lov om skogbruk. Denne behandlingen har hatt betydning for den etterfølgende vurdering.

Vurdering:

Historisk sett har årsaken til behovet for eget lovverk om skogbruk vært langsiktigheten. Århundredes erfaring har vist at det må til regelverk som demmer opp mot skiftende tiders kortsiktige fristelser.

Dette var derfor poengtert ved illustrasjonsteksten til foto av en skogplantende person på omslaget av St.meld. nr. 17 (1998 –99) Skogmeldingen, kortversj., fremmet desember 98:

”Den som driver skogbruk må tenke generasjoner fremover. Dagens valgmuligheter er et resultat av tidligere tiders disposisjoner. De valgene vi gjør i skogbehandlingen de første 10 – 20 årene, vil få konsekvenser langt inn i det 21. århundre. Satsing på skogen i dag vil gi grunnlag for verdiskaping og løsning av miljøoppgaver for fremtidige generasjoner.”

Arbeidet med ny skogbrukslov ble igangsatt på bakgrunn av den nevnte Skogmeldingen. Etterpå har det vært stortingsvalg og regjeringsskifte. Det foreliggende lovforslag er noe farget av den nye regjeringens ”omlegging av skogpolitikken”. Langsiktigheten er dessverre blitt skadelidende. Lovforslaget følger opp de to siste års svekking av virkemidler for de mest langsiktige tiltakene i skogbruket.

Statstilskudd til skogkultur skal ikke lenger nevnes i loven og skogavgiftsordningen skal ”kvistes” kraftig. Det foreslås å gå så langt som å døpe om ordningen fra ”skogavgift” til ”skogfond”. Det skal gjøres frivillig å kunne gå helt ned til 2 % avsetning til dette ”skogfondet”.

Dette er uansvarlig lavt med tanke på faktiske foryngelseskostnader.

På den annen side foreslås i § 6 i forbindelse med skogeiers foryngelsesplikt følgende barske bestemmelse: ”.Blir ikkje tiltaka utførte innan fristen, skal kommunen syte for at tiltaka blir utførte for skogeigaren si rekning. Kommunen sine kostnader i denne sammenheng er tvangsgrunnlag for utlegg.”

Folk med kjennskap til norsk tradisjon og kommunal virkelighet skjønner at dette bare vil bli en tom trusel. Dette er ganske opplagt når det sees i lys av den foreslåtte uthulinga av skogavgiftsprinsippet.

Kontaktutvalget for skogbruk i Sør-Aurdal har vært opptatt av at det knapt er noe som er mer egnet til å gi hele næringa et dårlig rykte enn åpenbare forsømmelser av foryngelse etter større hogster.

Departementet framholder skogavgiftsordningens skattefordeler, (også omtalt som ”ein tvungen fondsavsetnad”). Det blir sågar benyttet formuleringer som ”.å gjere dei politiske vilkåra for skogbruket meir robuste”.

Landbruksdepartementets framstilling blir misvisende når en vet at sterke politiske krefter arbeider for at slike ”skattefordeler” bør opphøre. Skaugeutvalget (for reform av skattesystemet) har konkret foreslått systemet med ”skogavgift med skattefordel” fjernet. Det er påfallende at Landbruksdepartementet i sitt høringsutkast til ny skogbrukslov ikke opplyser om dette.

Det er dessuten et vesentlig poeng at ”skattefordelene” betales av kommunene (ikke staten) i form av redusert skatteinngang. Sett fra statens side kan selvfølgelig slike arrangementer fortone seg som ”robuste”.

Det er et gjennomgående inntrykk at mulige byrder ved håndhevelsen av den nye loven skyves over på kommunene. Det er da rimelig å forlange at det er kommunene som skal fastsette minimum skogavgiftsats og ikke Landbruksdepartementet som foreslått i høringsutkastet.

Det har dessuten vært en kurant sak å få frigitt skogavgift i tilfeller der det kan dokumenteres at det ikke er investeringsbehov på den aktuelle skogeiendom i nærmeste framtid. En slik ordning bør kunne fortsette.

Begrepet *skogavgift* er godt innarbeidet og akseptert blant næringens utøvere og må følgelig beholdes. Departementet gir heller ingen god begrunnelse for å endre betegnelsen til *skogfond*. Tvert imot understrekes det hvor viktig skogavgiftsordningen har vært som skogpolitisk virkemiddel.

Miljøforskrift ?

Høringsinstansene utfordres til å uttale seg om behovet for en hjemmel til å innføre ei særskilt miljøforskrift. Forslag til ei slik forskrift ble fremmet i 1998 og Utviklingskomitéen i Sør-Aurdal kommune uttalte i den anledning:

”Utviklingskomitéen avviser forslaget til innføring av miljøforskrifter i skogbruket med følgende begrunnelse:

1. Uten at skogoppsynet blir tilført økte statlige ressurser, har det ikke kapasitet til å gjennomføre den tiltenkte håndhevingen av forskriftens bestemmelser.
2. Forslagets forbuds- og meldepliktlinje gir unødvendig negative signaler til skognæringa. Det bør heller fortsatt satses på informasjon og holdningsskapende tiltak.
3. "Levende skog-prosjektet" har resultert i et forslag til standarder for bærekraftig skogbruk. Diskusjonen omkring det offentliges rolle i skogbrukets miljøtilpasning bør nå ta utgangspunkt i "Levende skog"-forslagene.
4. Stortingsmeldinga om en helhetlig skogpolitikk bør foreligge og gjennomdrøftes før behovet for en miljøforskrift eventuelt vurderes. Med den store betydningen som skogbruket har for sysselsetting og inntekt i Sør-Aurdal er det viktig at skogoppsynets ressurser fortsatt brukes til informasjon og holdningsskapning."

Erfaringene siden denne uttalelsen i 1998 har bare forsterket dens konklusjoner. Staten har vist en stadig minkende vilje til å tilføre skogoppsynet ressurser, og skognæringa er godt i gang med å innføre "Levende Skog"-prinsippene via sine frivillige miljøsertifiseringordninger.

Vedlegg:

- 1 Forslag til ny lov om skogbruk (skogbrukslova).

Rådmannens forslag til vedtak:

Utviklingskomitéen viser til sakens utredning og vil særlig uttale:

1. Den foreslåtte formålsparagraf ivaretar interessene til skogbruket og Sør-Aurdalsamfunnet på en akseptabel måte.
2. Det er positivt at foryngelsesplikten presiseres men departementets foreslåtte virkemiddelprofil er feilaktig:
Skogavgiftsordningen må styrkes og ikke svekkes slik det foreslås fra departementets side. Skogavgiftsbegrepet må beholdes, og kommunen må få myndighet til å fastsette minimum skogavgiftsats.
Det er uheldig og ineffektivt å innføre bestemmelser med overdrevne trusler om sanksjoner ved forsømmelser av foryngelse.
3. Erfaringene med skogbrukets miljøtilpasning via Levende Skogstandarden viser at det nå er unødvendig og uaktuelt å innføre særskilt miljøforskrift for skogbruket.

Behandling i Utviklingskomité - 11.02.2004:

Som rådmannens forslag. Enstemmig.

Vedtak i Utviklingskomité - 11.02.2004:

Utviklingskomitéen viser til sakens utredning og vil særlig uttale:

1. Den foreslåtte formålsparagraf ivaretar interessene til skogbruket og Sør-Aurdalsamfunnet på en akseptabel måte.
2. Det er positivt at foryngelsesplikten presiseres men departementets foreslåtte virkemiddelprofil er feilaktig:
Skogavgiftsordningen må styrkes og ikke svekkes slik det foreslås fra departementets side. Skogavgiftsbegrepet må beholdes, og kommunen må få myndighet til å fastsette minimum skogavgiftsats.
Det er uheldig og ineffektivt å innføre bestemmelser med overdrevne trusler om sanksjoner ved forsømmelser av foryngelse.

3. Erfaringene med skogbrukets miljøtilpasning via Levende Skogstandarden viser at det nå er unødvendig og uaktuelt å innføre særskilt miljøforskrift for skogbruket.

Rett utskrift:
